

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 7 september 2020
Betreft Beantwoording vragen inzake bericht 'China weert Nederlands
varkensvlees om coronavirus'

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer de antwoorden op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door het lid Weverling (VVD) over het bericht 'China weert Nederlands varkensvlees om coronavirus' op 1 juni 2020 (kenmerk: 2020Z12923).

Deze vragen zijn oorspronkelijk gesteld aan mijn collega van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, maar zijn, gezien het onderwerp, door mijn ministerie beantwoord.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

2020Z12923

1

Bent u bekend met het bericht 'China weert Nederlands varkensvlees om coronavirus'?

Antwoord

Ja.

2

Op welk moment bent u bekend geworden met het voornemen van de Chinese overheid om het genoemde importverbod in te stellen? Hoe heeft u gereageerd op dit voornemen?

Antwoord

Kort nadat de schorsing van de 4 bedrijven was ingegaan, heeft de Chinese overheid ons via de Nederlandse ambassade in Beijing geïnformeerd. Er is direct contact gezocht met China om de schorsing ongedaan te maken. In de afgelopen twee maanden is er veelvuldig contact geweest tussen betrokken partijen: de sector, de Chinese autoriteiten en mijn ministerie. Dit heeft o.a. geleid tot video-bijeenkomsten waar de Chinese collega's hun vragen hebben kunnen stellen aan betrokken bedrijven. Dit heeft inmiddels geresulteerd in het intrekken van de schorsing van 2 van de 4 betrokken slachterijen.

3

Kunt u aangeven welk deel van de Nederlandse export van varkensvlees als gevolg van dit besluit valt onder deze exportrestricties? Kunt u aangeven wat de exportwaarde van de getroffen handelsstromen is?

Antwoord

Welk deel van de export van varkensvlees, of producten van varkens, dat naar China wordt geëxporteerd onder de restricties zal vallen, is nog niet duidelijk, omdat cijfers over het effect op de handelsstromen pas over een paar maanden beschikbaar komen. De waarde van de export van varkensvlees vanuit Nederland naar China was in 2019 ca. 465 miljoen euro volgens de Market Access Database van de Europese Commissie.¹ De totale Nederlandse export van varkensvlees bedraagt op jaarbasis ca. 2,4 miljard euro (bron: COV²). De schade die met de schorsing van de bedrijven is gemoeid, kan op dit moment moeilijk worden aangegeven, maar zou in potentie tot zo'n 20% van de totale Nederlandse export van varkensvlees naar China kunnen oplopen. De export van varkensvlees naar China betreft specifieke onderdelen van het varken, waarvoor een goede markt bestaat. Dit werkt positief door in de totale vierkantsverwaarding van het dier.

4

¹ https://madb.europa.eu/madb/statistical_form.htm

² <https://www.cov.nl/sector-in-cijfers>

Vallen er naast varkensvlees nog andere producten onder exportrestricties genomen door China als gevolg van het nieuwe coronavirus? Zijn er voor zover u bekend nog andere producten of categorieën waarvoor een dergelijk importverbod overwogen wordt?

Antwoord

Naast varkensvlees zijn er vooralsnog geen andere restricties opgelegd door China als gevolg van het coronavirus. Wij hebben geen indicatie dat andere producten hier mogelijk mee te maken zullen krijgen.

5

Kunt u bevestigen dat het nieuwe coronavirus onmogelijk kan overleven op vlees of ander voedsel gedurende de export naar China en dat daarmee het risico uitgesloten is dat het nieuwe coronavirus via geïmporteerd voedsel in een ander land wordt ingevoerd?

Antwoord

WHO en FAO stellen in een gezamenlijke publicatie 'COVID-19 and food safety: guidance for food businesses' van 7 april jl. dat er tot nu toe geen wetenschappelijk bewijs is gevonden dat een virus dat de luchtwegen aantast, zoals het COVID-19 virus, zich verspreidt via voedsel en/of voedselverpakkingen.

6

Deelt u de mening dat het Chinese importverbod voor Nederlands varkensvlees daarmee geen enkel effect sorteert in de richting van de bestrijding van de verspreiding van het nieuwe coronavirus en daarmee een onacceptabele inperking van het vrije handelsverkeer is? Zo ja, hebt u dit overgebracht aan de Chinese overheid of bent u bereid dit te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nederland onderschrijft de conclusie van WHO en FAO zoals hierboven genoemd. De verantwoordelijke Chinese autoriteiten zijn via de diplomatieke kanalen hierop gewezen.

7

Kunt u aangeven welke garanties de betrokken Nederlandse bedrijven bereid zijn om te geven met betrekking tot de waarborging van de voedselveiligheid van de geëxporteerde producten? Bent u bereid om deze garanties over te brengen aan de Chinese overheid?

Antwoord

De voedselveiligheid is bij deze kwestie niet in het geding. De producten die Nederland exporteert naar derde landen, zijn voorzien van een exportcertificaat dat door de NVWA wordt afgegeven. Daarmee geeft de NVWA als competente autoriteit aan dat deze producten voldoen aan de relevante nationale, Europese en internationale regelgeving, en, indien van toepassing, ook de bilaterale afspraken die met een derde land zijn gemaakt.

Omdat WHO en FAO stellen dat er tot nu toe geen wetenschappelijk bewijs is

gevonden dat een virus dat de luchtwegen aantast, zoals het COVID-19 virus, zich verspreidt via voedsel en/of voedselverpakkingen, zijn er geen extra garanties op dit punt nodig.

Ter (verdere) voorkoming van COVID-19 besmettingen tussen werknemers op de werkvloer in vleesverwerkende bedrijven, hebben deze bedrijven op verzoek van het ministerie in een vroeg stadium protocollen opgesteld waarin extra maatregelen zijn opgenomen. Dit protocol is ook gedeeld met de Chinese autoriteiten.

8

Bent u bereid om de Chinese exportrestricties aan te kaarten op Europees niveau, nu deze ook andere lidstaten raken? Overweegt u hierbij om aan te dringen op een gezamenlijke, Europese reactie op landen die protectionistische maatregelen nemen die op geen enkele manier wetenschappelijk te verantwoorden zijn vanuit het oogpunt van het tegengaan van de verspreiding van het nieuwe coronavirus?

Antwoord

Dit onderwerp is op verschillende niveaus besproken met de Europese Commissie. Er is aangedrongen op een gezamenlijke reactie richting China. De Europese Commissie heeft China een brief gestuurd waarin ze wijst op het feit dat er volgens WHO en FAO geen wetenschappelijk bewijs is voor het feit dat voedsel een bron is van COVID-19 besmettingen.